

TABORIŠČNIK

Štev. 63., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 4. marca 1947.

STALIN ODSTOPIL KOT VOJNI MINISTER

MOSKVA. Radiooddajna postaja v Moskvi je nočjoj ponocji objavila vest, da je generalisimus Stalin podal ostavko na položaj obrambnega ministra. Vrhovni sovjet je ostavko sprejel in imenoval za novega obrambnega ministra generala Nikolaja Aleksandroviča Bulganina.

BEGUNSKE ZADEVE

LONDON. BBC objavlja, da se trenutno nahaja na potu po Nemčiji posebna brazilska delegacija, ki bo izbrala 1000 begunskeih družin, ki bodo v mesecu maju odpotovale v Brazilijo. Braziliska delegacija bo obiskala tudi taborišča v Avstriji.

LONDON. V kratkem se bo izselilo v Argentino 600 do 1000 veteranov poljske armade generala Andersa, ki se niso hoteli vrniti v svojo domovino. Veteranom bodo pred odhodom izplačane posebne vojaške doklade. Potne stroške v Argentino bo zanje plačala britanska vlada.

RAZMEJITEV MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

TRST. V Trst je prispeala posebna jugoslovanska delegacija, ki bo skupno z italijansko delegacijo in pod nadzorstvom mednarodne komisije Združenih narodov izvedla dokončno razmejitev med Jugoslavijo in Italijo. Razmejitvena komisija bo začela z delom prihodnje dni.

LAKE SUCCES. Na predlog Vel. Britanije je gospodarsko-socialni odbor Združenih narodov včeraj sklenil ustanoviti posebno gospodarsko komisijo za obnovo po vojni opustošene Evrope. Zastopniki Venezuela in Kube so predlagali, da bi naj Južna Amerika, ki je v tej vojni najmanj trpela, tesneje sodelovala pri delu za obnovo Evrope.

LONDON. Danes bo v Dunquerquu podpisana zavezniška pogodba med Vel. Britanijo in Francijo. Besedilo pogodbe bo objavljeno po podpisu istočasno v Londonu in Parizu. Bevin je danes dopoldne odpotoval iz Londona. Pred odhodom iz Dunquerqua bo namreč odpotoval naravnost v Moskvo - je izjavil, da se vsi narodi sedaj dobro zavedajo, da urejujejo zadeve sveta za dolgo dobo."Ne vem - je dejal Bevin - kako bo uspela Moskovska konferenca. Kadar vedno sem tudi tokrat optimist."

LONDON. Včeraj so imeli sodelavci slovite časopisne agencije Reuter svojo letno konferenco. Sklenjeno je bilo, da se Reuter preenosuje v mednarodno agencijo, h kateri bosta pristopili tudi avstralska agencija "Associated Press" in novozelandska časopisna agencija.

LAKE SUCCES. Generalni tajnik Združenih narodov Trygve Lie je včeraj razpravljal z ostalimi člani tajništva o palestinskem vprašanju: Sklenili so ustanoviti poseben odbor za proučevanje palestinskega problema. Odbor bo pripravil potrebno gradivo za glavno skupščino, ki se bo zopet sestala septembra letosnjega leta.

BELGRAD. Reuter poroča, da se je včeraj nadaljevala razprava proti 14 nemškim vojnim zločincem, ki so za časa okupacije delovali v Srbiji. Zasližana sta bila očeženca Walter Benne in Schultze Langemann.

MOSKVA. Včeraj so v Moskvo dopotovali prvi člani britanske delegacije.

A L I J E T A S O G L A S N O S T D O G O V O R J E N A ?

Iz New Yorka poroča angleški list "Manchester Guardian", po njem pa dunajska "WeltPresse": General Marshall je naznani, da Sovjetska zveza smatra ameriški načrt, po katerem hoče za Ameriko doseči mandat nad 623 bivšimi japonskimi otoki v Tihem morju, kot strateški mandat, za docela pravičen. Ta izjava je v krogih delegatov Združenih narodov in v časopisu močno presenetila. Zdaj skušajo dognati, odkod izvira to rusko stališče, ki ga nihče poprej ni pričakoval. Marshalla so vprašali, ali bi bilo mogoče to rusko izjavo tako razlagati, da je Amerika istočasno potrdila ruske pridobitve v Evropi in Aziji. List "New York Herald Tribune" poroča, da se je ameriški zunanjji minister temu odgovoru sijajno izognil. Vendarle pa se zdi, da je nekaka zavestna soglasnost v tem, da je Marshall iz ruske note navedel omenjeni stavek, in pa med člankom, ki ga je bila pred 3 dnevi prinesla ruska "Pravda", ki pravi, da so ruske aneksije v Evropi docela opravičene. "Pravda" namreč piše, da je Sovjetska zveza doprinesla največje žrtve v Evropi. V noti generalu Marshallu pa je bilo izrečeno priznanje, da so Amerikanci v Pacifiku "doprinesli neprimerno večje žrtve" kakor katerikoli drugi narod, v boju z Japonci. Zato je ameriški mandatni predlog "docela pravičen".

P R E I S K O V A L N A K O M I S I J A N A G R Š K I

M E J I .

Iz Aten poroča agencija United Press: Pred komisijo Varnostnega sveta Združenih narodov, ki na Grškem preiskuje vmešavanje tujih držav v grško državljanško vojsko, zaslišujejo vedno več prič, ki govore o vmešavanju od strani Jugoslavije. Tako je izjavil ujeti vstaški kapitan, da Jugoslavija daje orožje in na svojem ozemlju vadi vstase v orožju. Dva druga ujeta vstaša sta izpovedala, da sta bila vojaško izurjena v nekem vojaškem taborišču v Jugoslaviji. Komisija UNO bo te dni obiskala še obmejne kraje, kjer so bili razni spopadi.

A M E R I Š K A D E L E G A C I J A .

Jutri, dne 5. marca bo Marshall odletel v Moskvo na konferenco. Spremljalo ga bo 84 članov ameriške delegacije. Za avstrijske zadeve ga bo spremljal general Mark Clark, za nemške Murphy. Splošno zunanjepolitični njegov svetovalec bo republikanec John Foster Dulles, kar je v diplomatskih krogih povzročilo precej pozornosti. Dulles je namreč znan zastopnik tiste struje, ki zahteva največjo nepopustljivost Rusiji in ki je že pred kratkim dajal ostre izjave na naslov Moskve. Marshall je izjavil, da bo v Moskvi ostal kvečjemu en mesec. Tako ob začetku konference bo izjavil, da ne more ostati na konferenci cele dolge mesece, kakor je dejal njegov prednik Byrnes, in da zato zahteva naglo delovanje.

D R Š A V L J A N S K A V O J S K A N A K I T A J S K E M .

Iz Nankinga poročajo: Kitajska narodna skupščina je sklenila, da pretrga vse stike s komunistično stranko, in zahteva, da komunisti takoj odpokličejo svoje zvezne štabe, ker se bo dne 5. marca začela neomejena državljanška vojska. Ker pa komunisti ne marajo svojih štabov odpoklicati, je ameriški poslanik izjavil, da Amerika po 5. marcu ne more prevzeti nobene odgovornosti več za življenje članov komunističnih štabov, ki bi ostali na ozemlju narodne kitajske vlade.

LOUIS ADAMIČ - ODSTAVLJEN

Louis Adamič je Slovenec z Grčuplja na Dolenjskem, ki pa že dolgo let prebiva v Ameriki, kjer je postal pisatelj, ki pa piše v angleškem jeziku. Kot tak si je napravil dobro ime v Ameriki. Usmerjen je levičarsko, dasi dolgo tega ni kazal. Zadnja leta pa je stopil na čelo tisti struji, ki tudi v Ameriki zastopa komunistično miselnost. Med Slovenci deluje v obrambo sedanjega režima v Jugoslaviji, med angleško govorečimi Amerikanci pa za čim tenejše sodelovanje s Sovjetsko zvezo. Pred kratkim je izdal knjigo "Obed v Beli hiši", kjer je napadal tudi bivšega angleškega parlamentarca in državnika Churchilla. Zdaj pa se zdi, da je z Amerikanci prišel v navskrižje. Bil je član velike ameriške organizacije "Zveza za varstvo državljanov svoboščin" "American Civil Liberties Union", kjer je bil tudi odbornik.

Ameriški list "Newsweek" od 20. januarja 1947 pa poroča, da je organizacija "American Civil Liberties Union" izključila iz odbora pisatelja Louisa Adamiča, ki je spisal knjigo "Obed v Beli hiši" - "Dinner at the White House". Voditelji te organizacije izjavljajo tako piše list -, da so nekatera Adamičeva dejanja, na primer njegova podpora režima v Jugoslaviji, ki ga ne delajo več simpatičnega načelom, katere ta organizacija zastopa.

MODRA ABEŠINSKA POLITIKA

Švicarski list "Neue Zürcher Nachrichten" od 20. II. priča o Abesiniji in njeni sedanji politiki ta le članek:

"V Žvici neguš Haile Selasija nismo pozabili, v mislih ga pa še vedno gledamo kot cesarja brez dežele v preprosti civilni obliki in si ne zmislimo, da že spet nekaj let sedi na svojem prestolu v Adis Abebi in vlada. Celo modro in krepko vlada; le govore in pišejo o tem zelo malo. Doslej še ni bilo ‚abesinskega vprašanja‘. Za to naj se preobremenjene pisarne velesil zahvalijo v prvi vrsti spremnosti, s katero neguš vodi vajeti zunanje politike svoje dežele.

Te dni pa je neki angleški tednik vendarle načel vprašanje, zaradi katerega je Sovjetska zveza že zadnjo jesen zaropotala. Takrat so to vprašanje položili počivat k drugim; zdi pa se, da je vendarle nekaj na tem. Gre za pokrajino Ogaden. Ta pokrajina je leta 1942 bila postavljena pod zavezniško vojaško upravo. Toda britanske posadke so ostale v deželi še potem, ko je dežela bila izpraznjena. Zdaj pa govore, da se tamkaj razviju nekako tako "gibanje za neodvisnost", kakršno imajo v Sudanu. Žele baje združitve s Somalijo. Saj so znane angleške želje, da bi bila ustanovljena ob Rdečem morju nekakša Somalska država, ki bi jo britanski imperij vzpel pod svoje peruti. Spor za Ogaden bo torej končan letos, ko bo odločena tudi usoda italijanskih kolonij.

Moskva se ne briga kar tja v en dan za razvoj ob Rdečem morju, ki je važen kos glavne žile britanskega imperija. Kakor vemo, bi Sovjetska zveza rada, da bi ji UNO zaupala upravo nad Eritrejo, za sebe pa zahteva Masavo. Toda kakor vemo, je tudi neguš vrgel eno oko na Eritrejo.

Do zdaj je znal svojo diplomatsko naklonjenost enakomerno izkazovati vsem velesilam. Se izza česa njegovega pregnanstva so najbolj prisrčne njegove vezi z Veliko Britanijo. V pogodbi l. 1942, ki je dal izdatne gospodarske in vojaške prednosti za finančno pomoč. Leta 1944 je to pogodbo odpovedal, da je dobil novo, ki ga je osvobodila neprijetnih vezi. Leto poprej je istočasno stopil v stike z Združenimi državami in Sovjetsko zvezo, katera se je vidno vneto poganjala za negušovo prijateljstvo. Visokega dostojanstvenika ras Kasa je poslal kot poslanika v Kairo, saj usoda Sudana skoro prav toliko briga Etiopijo kakor Egipt. Kakor vidimo, hoče neguš ohraniti proste roke in neodvisnost svoje države. Med tem, ko je Angležem izročil Šolanje

svoje vojske, je za vodstvo vojaških šol poklical švedske častnike. Kanadčani uče na višjih šolah. Rusi pa so v Adis Abebi smeli ustaviti - bolnišnico.

Prav tako dela v prometu. Američani so dobili koncesije za letalski, Francozi pa za železniški promet. Franciji je vrnil njene stare pravice pri železnici Adis Abeba - Džibuti. Neguš pa ni hotel Američanom prodati abesinskih akcij pri tej železnici. Ali si hoče pridobiti Pariz za svoje želje po Eritreji?

Končno pa je neguš tudi do "smrtnih sovražnikov" velikodusen. Nekaj skupin italijanskih naseljencev sme ostati v Etiopiji. Neguš celo vabi italijanske strokovnjake in misijonarje v deželo, če le poznaajo jezik in šege te dežele. Si pač misli: Čim bolj pisana bo məšanica, tem manjša bo nevarnost vmešavanja!"

OBMEJNE TOLPE RAZPRSENE

Z Dunaja poroča agencija APA 1. marca: V zvezi z zadnjimi očitki jugoslovanske vlade glede delovanja oboroženih tolp na meji med Jugoslavijo in britansko cono Avstrije prinaša tiskovni urad ACA to le uradno izjavo:

"Britanske vojaške oblasti so že nekaj mesecev vedele, da sta dve takki tolpi, ki povzročata izgredne prav tako v Avstriji kakor tudi v Jugoslaviji. V uspešnem pohodu zoper eno izmed teh tolp je bilo 21 oseb te tolpe, ki je štela nekako 30 ljudi, od britanskih oblasti prijetih. Druge tolpe, ki bi utegnila biti kakih 15 ljudi močna, tudi ni več na avstrijskem ozemlju."

MESTO JE ZAGRNILO POVODENJ

Trinidad je mesto v zahodni Boliviji, ki leži ob sotočju dveh velikih rek. Šteje kakih 8000 prebivalcev. Ker pa so zaradi velikega deževja vode močno narasle, je nastopila velika povodenj, ki je zdaj zagrnila vse mesto. Poročilo, ki ga angleška agencija Reuter razširja iz Amerike, pravi, da se kakih 3000 ljudi na dreyju in na plavajočih delih hišne oprave skuša rešiti. Iz Argentine, Cile, Paname in Združenih držav severne Amerike so odletela letala, ki skušajo siromakom pomagati. Bolivijanska vlada na vse strani posilja brezžične klice na pomoč. Poročila bolivijanske vlade pravijo, da povodenj mesto vedno bolj zagrinja in da so vsi prebivalci v največji življenjski nevarnosti. Ameriška letala, ki so hkrati tudi vodna letala, skušajo najprej rešiti 1200 otrok. Oblasti doslej niti približno niso mogle povedati, koliko je že žrtev, ker so vse zvezle že davno pretrgane. Zadnja poročila, ki so jih prinesla letala, se glase, da je zdaj večina mesta že docela pod vodo. Po umazanorumenih valovih plava po hištvo, mrtve živali in izruvana debla, ki jih je izruvala velika vodna sila.

BERLIN. Predsednik enotne socialistične stranke (S.E.P.) Acker-mann je včeraj izjavil, da se bo stranka sedaj organizirala po vsej Nemčiji. Nastopil je proti udeležbi predstavnikov poedinih nemških pokrajin na moskovski konferenci, ker bi tako zastopstvo radi svoje sestave povzročilo slab vtis. Po njegovem mnenju naj Nemčijo zastopa predstavništvo delavskih sindikatov in predstavniki političnih strank in to Jakob Kaiser za CDU in dr. Kurt Schumacher za SPD.

ZOPER HOLANDSKO VLADO je nastal upor na otokih Halmaera v Indoneziji. Holandci so tja poslali vojaštvo in vojne ladje, da upor zaduše.

M A L I O S L A S I

ZAMENJAM dežni plašč s podlogo za moder ali rjav. Bar. 27/3.

IZGUBILA sem žensko sivo rokavico od šole do cerkve. Vrne naj se v bar. 46.

IZGUBILA sem rožni venec od bar. 15a do kapele. Vrne naj se v 15a/7.